

VOORBLAD

Voorstel aan de Raad

Zaaknummer: Z/20/040217/198700
Datum collegebesluit: dinsdag 18 augustus 2020
Datum commissievergadering: maandag 31 augustus 2020
Datum raadsvergadering: dinsdag 15 september 2020

Soort Voorstel: Adviesnota
Onderwerp: Denkrichting toekomst N44
Portefeuillehouder: wethouder Caroline Klaver-Bouman
Programma: Een dorp in beweging

Kernboodschap: Voor een denkrichting over toekomst van de N44 zijn vier scenario's gevisualiseerd en wordt de raad voorgesteld de uitgangspunten van scenario 4 (De Fazant) nader uit te werken. In scenario 4 wordt een oplossingsrichting gezocht waarbij de Rijkstraatweg (N44) een Royal Park Lane vormt, met 2x1 rijbaan van 50 km/uur. De toegangsroute van Wassenaar is bedoeld voor het ontsluiten voor (recreatief) bestemmingsverkeer. Met de uitwerking van scenario 4 heeft Wassenaar een voorkeur bepaald en kan worden gestart met een ontwerpend onderzoek, en het creëren van breed draagvlak en besef van urgentie en noodzaak om de verkeersproblematiek van de N44 integraal, in samenhang met cultuurhistorie, recreatie, ecologie en natuur op te lossen.

Bijlagen: Ja

1. Raadsinformatiebrief 11 maart 2020 met stappenplan
2. Scenario's

Beslispunten:

1. Uitgangspunten van scenario 4 als denkrichting nader uit te werken
2. Aansluiting te zoeken bij ontwikkelingen die deze gebiedsuitwerking ondersteunen
3. Dit pro-actief te agenderen bij stakeholders

Relatie met:

- ☐ Agendapunt:
- ☐ Toezegging:
- ☐ Amendement/motie:
- ☐ Schriftelijke vragen:

Adviesnota aan de Raad

Onderwerp

Denkrichting voor de toekomst van de N44

Samenvatting

De gemeente Wassenaar neemt met het nader onderzoeken van de uitgangspunten van scenario 4, De Fazant, als denkrichting voor de N44, het initiatief om de N44 als toegangsroute te zien voor het ontsluiten van (recreatief) bestemmingsverkeer. Het heeft de voorkeur in deze denkrichting de ontsluiting van de noordelijke zijde van de metropoolregio plaats te laten vinden via de Rijnlandroute en de A4. Op deze wijze kunnen de mogelijkheden die Wassenaar biedt op het gebied van groen, recreatie en economisch vestigingsklimaat optimaal ten goede komen van de metropoolregio en Nationaal Park Hollandse Duinen. Ook past dit initiatief goed in de reeds lopende ontwikkelingen rond Duin, Horst en Weide. Dit geldt ook voor de op handen zijnde realisatie van 240.000 woningen in de regio: de waarde van Wassenaar ligt in het bieden van ruimte om te ademen en compensatie voor de verstedelijking.

De N44 is een grove doorsnijding van bestaande groenstructuren en landgoederen. Een transformatie van de N44 naar een 50 km-weg die de leefbaarheid voor de metropoolregio en Wassenaar vergroot, landgoederen verbindt, groenstructuren herstelt en recreatie biedt past in het toekomstbeeld van Wassenaar.

Beoogd effect

Een denkrichting nader onderzoeken waarmee een koers wordt bepaald voor de toekomst van de N44 en de omgeving. Met het uitwerken van scenario 4 neemt Wassenaar het initiatief voor het creëren van draagvlak bij stakeholders zoals Rijkswaterstaat, Provincie Zuid-Holland, Staatsbosbeheer, omliggende gemeenten en de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH). Na de uitwerking van de uitgangspunten van scenario 4 kan, met een verdiepingsslag, de denkrichting concreter worden gemaakt.

Inleiding

De afgelopen periode hebben wij uw Raad op een aantal momenten betrokken bij de ontwikkeling van een denkrichting voor de toekomst van de N44. Het college heeft de voorkeur voor scenario 4, De Fazant, en stelt de raad voor de uitgangspunten van dit scenario als denkrichting nader uit te werken.

In de raadsinformatiebrief van 6 december 2019 is aangegeven dat een onderzoek is ingesteld naar oplossingsrichtingen rondom de N44. Op 11 maart jl. is een raadsinformatiebrief verzonden waarin onder andere het plan van aanpak (stappenplan) is aangegeven (zie bijlage 1).

Op 28 april jl. is online een presentatie gegeven van de inventarisatie en de onderzoeksmethode om te komen tot een viertal scenario's die in de werksessie van 2 juni jl. met de raad zijn besproken. Tijdens de werksessie heeft een aantal raadsleden de voorkeur uitgesproken voor scenario 4 (De Fazant) en een aantal raadsleden heeft aangegeven de scenario's nader te willen bespreken in de fracties.

Het uitwerken van scenario 4 houdt niet in dat onderdelen uit andere scenario's zijn uitgesloten. Met de keuze voor scenario 4 heeft Wassenaar haar koers bepaald en kan worden gestart met creëren van breed draagvlak en besef van urgentie en noodzaak om o.a. de verkeersproblematiek van de N44 op te lossen. Het proactief agenderen van de aanpak voor de N44 bij het Rijk, provincie, MRDH, omliggende gemeenten en andere belanghebbenden is een onderdeel hiervan. In het creëren van draagvlak zullen compromissen nodig zijn en, met in achtneming van de doelstellingen, het aanpassen van de koers.

Scenario's

Onder begeleiding van het bureau Winkelman & Van Hessen zijn visualisaties van scenario's ontwikkeld waarbij de twee leidende afwegingskaders zijn geplaatst op twee assen met een keuze per as tussen twee uitersten (zie fig.1). *Wassenaar onzichtbaar* (Wassenaar de stille suburb) versus *Wassenaar zichtbaar* (Wassenaar open voor nieuwe ontwikkeling) en *Wassenaar gericht op de omgeving* (doorgaand verkeer wordt omgeleid) versus *Wassenaar gericht op (wegen)infrastructuur* (N44 houdt huidige functie). Deze leidende keuzes zijn uitgewerkt tot vier kansrijke en haalbare denkrichtingen. De beschreven maatregelen en gevolgen zijn indicatief en voorbeeldstellend voor de denkrichting.

Een indicatie van de kosten per scenario is niet gegeven, maar wel een inschatting dat deze laag, middel of hoog zullen zijn.

De inschatting van de grondhouding van stakeholders is een interne ambtelijke afweging. Het streven is, voor het vaststellen van de denkrichting medio september, ruggenspraak met stakeholders te hebben gehad.

SCENARIO'S TOEKOMSTVISIE N44

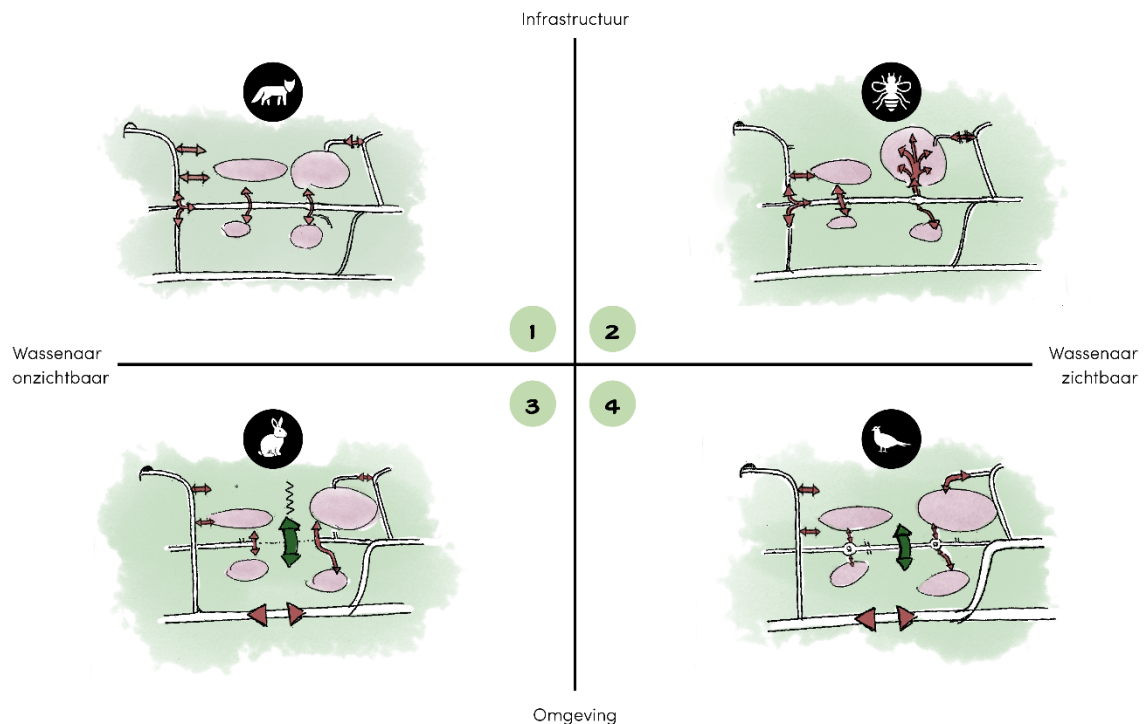

Fig.1 leidende afwegingskaders

0-scenario

Dit is een scenario waarin geen initiatief wordt genomen. De toename van woningen in de randstad en met name vliegveld Valkenburg gaat in Wassenaar voor meer verkeersdruk zorgen en met name ongewenst (sluip-) verkeer. De bereikbaarheid en de leefbaarheid komen hierdoor verder onder druk te staan, waardoor inwoners en ondernemers uit ontevredenheid in actie zullen komen. Op korte termijn is geen initiatief te verwachten van andere belanghebbenden, zoals Rijkswaterstaat, de Provincie Zuid-Holland en de gemeenten Den Haag en Leiden. Deze belanghebbenden hebben wel baat bij een oplossing, maar er is geen urgentie. Op de middellange termijn bestaat het risico dat belanghebbenden wel het initiatief nemen en de gemeente Wassenaar volgend is.

Scenario 1 De Vos

In dit scenario (fig.2) wordt het aantal aansluitingen van N44 op Wassenaar verminderd waardoor een volledige scheiding bestemmingsverkeer en doorgaand verkeer ontstaat.

De hinder van verkeer (geluid, uitstoot) wordt verminderd door het afschermen van het dorp, door bijvoorbeeld een verdiepte aanleg van de N44. Verbindingen met het dorp komen aan weerszijden van de N44 over of onder de N44.

Verbeteren van het lokale wegennet, door ontsluiting via N14 en de N206, door o.a. een vrije voorkeursrichting voor links- en rechtsaf op de N14 met alleen verkeerslichten voor rechtdoor richting Den Haag (minder aantrekkelijk). Wassenaar wordt hierdoor alleen toegankelijk voor bestemmingsverkeer.

De openbare (verkeers-)veiligheid, met name rondom scholen, wordt verbeterd.

SCENARIO 1 DE VOS: LEEFT AANGENAAM OP ZICHZELF EN LAAT ZICH NAUWELIJKS ZIEN

(Huidige infrastructuur als uitgangspunt + Wassenaar onzichtbaar als stille suburb)

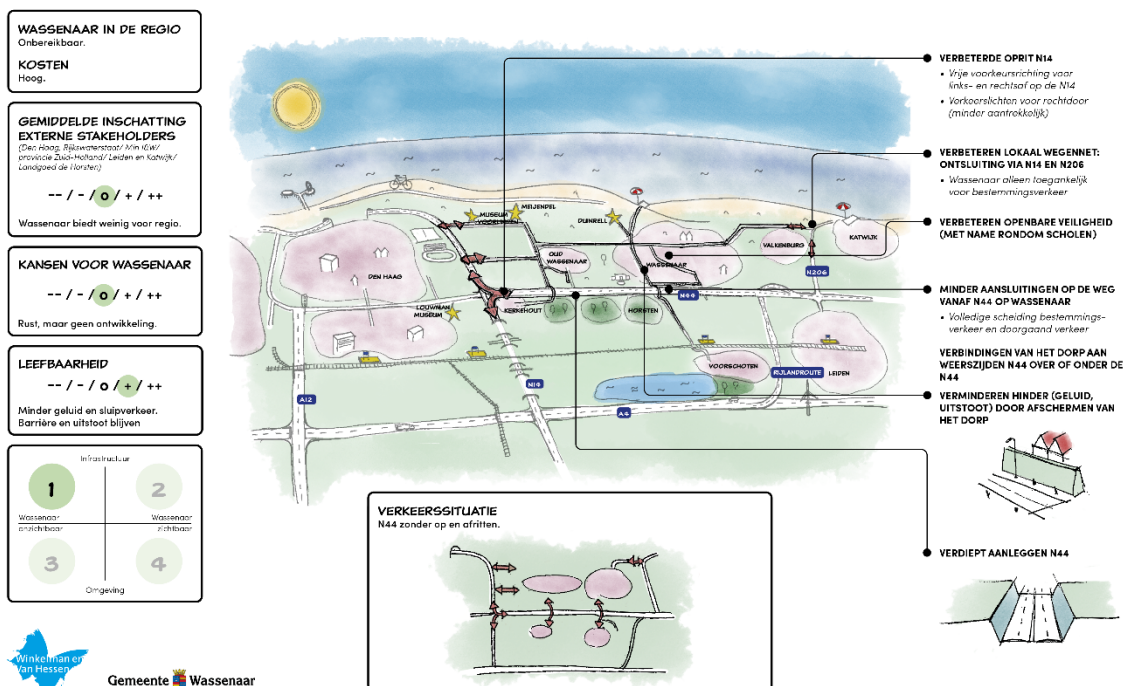

Fig. 2 scenario 1 De Vos

Scenario 2 De Honingbij

Dit scenario (fig. 3) is meer gericht op economische ontwikkeling, zoals toerisme en congressen. Hierdoor ontstaat een groter aandeel bestemmingsverkeer. Wassenaar stelt zich meer op als gastheer voor internationals en initieert de integratie van gemeenschappen.

De ongelijkvloerse aansluitingen op N44 worden eyecatchers en Wassenaar profileert zich als groene hub in een stedelijke omgeving.

Het verbeteren van de oprit N14, door een vrije voorkeursrichting voor links- en rechtsaf met alleen verkeerslichten voor rechtdoor richting Den Haag (minder aantrekkelijk).

De verbindingen naar de kust, landgoederen, musea en natuur en richting de Katwijkseweg en N206 worden verbeterd.

Innovatieve mobiliteits- en infra oplossingen worden toegepast waardoor (omliggende) gemeenten, provincies, MRDH, Schiphol, rijksoverheid, kennisinstellingen, lokale bedrijfsleven, burgers, ingenieursbureaus, autofabrikanten, wegenbouwers en OV-bedrijven bij deze ontwikkelingen betrokken willen zijn.

Het treffen van maatregelen om de spits te mijden, door het aanpassen van school- en werktijden, in Wassenaar te werken en daar de werkafspraken te hebben en forensen van Den Haag en Leiden stimuleren buiten de spits in Wassenaar te werken/vergaderen.

SCENARIO 2 DE HONINGBIJ: ALTIJD BEZIG EN MILIEUBEWUST. IN- EN UITGAAND VERKEER

(Huidige infrastructuur als uitgangspunt + Wassenaar zichtbaar als groene parel)

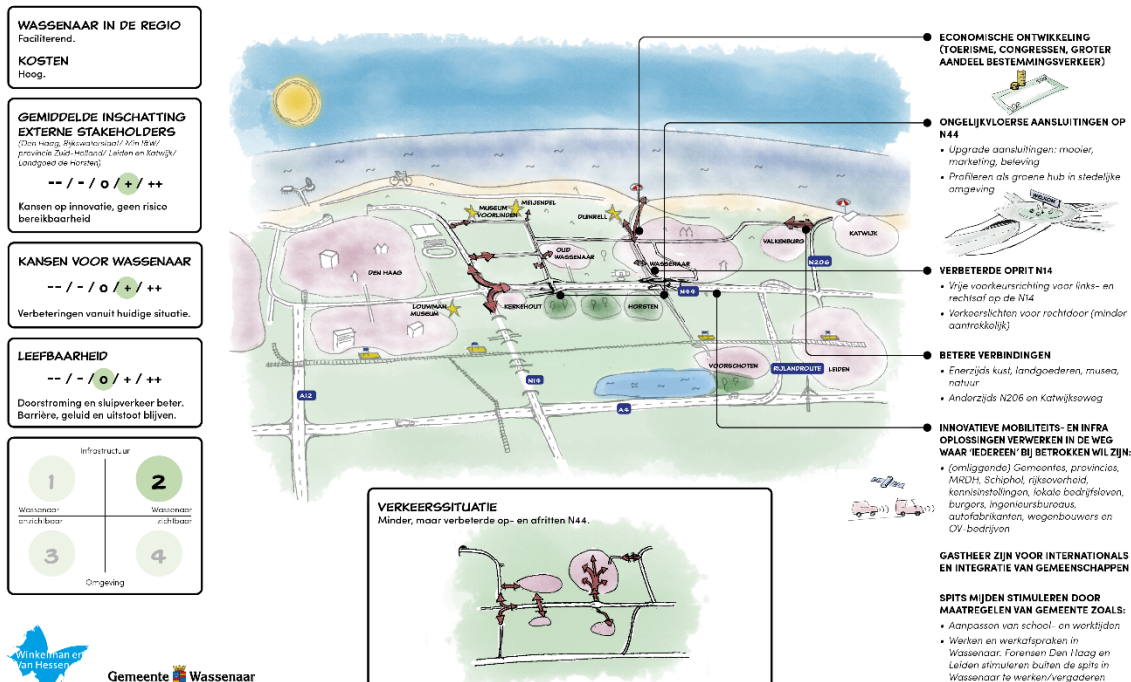

Fig. 3 scenario 2 De Honingbij

Scenario 3 De Haas

In dit scenario (fig. 4) wordt een knip in de N44 gemaakt, waardoor er geen doorgaande (autoverkeers-)route meer is tussen Houtlaan en Den Deijl. De busbaan en fietssnelweg Via 44 zijn wel doorgaand en de busbaan wordt gebruikt voor hulpdiensten en veilig vervoer ambassadeurs en Koninklijk huis.

Wassenaar wordt aan beide zijden alleen voor lokaal en recreatief verkeer ontsloten.

Maatregelen worden getroffen om het ongewenste (sluip-)verkeer te weren.

De snelweg A44 eindigt bij de Rijnlandroute waardoor de Rijnlandroute en de A4 bestemd zijn voor doorgaand verkeer. Dit vraagt een investering om de infrastructuur zodanig aan te passen dat dit mogelijk wordt. Rechtdoor de N44 vervolgen wordt minder aantrekkelijk gemaakt om gebruik van te maken en is alleen voor bestemmingsverkeer.

Voor het verbeteren van het openbaar vervoer en de doorstroming van passagiers wordt een HOV-hub ontwikkeld. Voor een Lightrail wordt een bypass gemaakt via het spoor bij Voorschoten.

Ecologische hoofdstructuur wordt hersteld door het verbinden van landgoederen voor fauna en het verbinden van de landgoederen de Horsten en de Paauw.

De ruimte die vrijkomt kan worden benut voor binnenstedelijk bouwen.

SCENARIO 3 DE HAAS: LEEFT HARMONIEUS SAMEN, MAAR GENIET VAN DE RUST

(Omgeving als uitgangspunt + Wassenaar onzichtbaar als stille suburb)

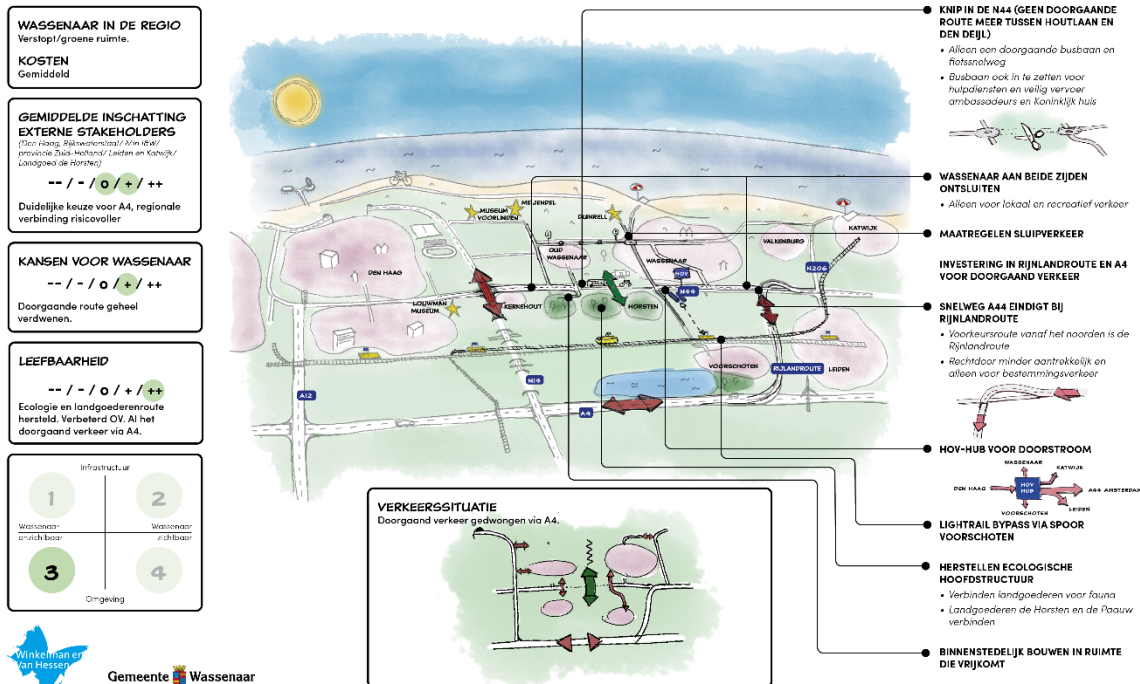

Fig. 4 scenario 3 De Haas

Scenario 4 De Fazant

In scenario 4 (fig. 5) wordt de Rijkstraatweg een Royal Park Lane, met 2x1 rijbaan van 50 km/hr. De toegangsroute van Wassenaar is bedoeld voor het ontsluiten voor (recreatief) bestemmingsverkeer.

De snelweg A44 eindigt bij de Rijnlandroute waardoor de Rijnlandroute en de A4 bestemd zijn voor doorgaand verkeer. Dit vraagt een investering om de infrastructuur zodanig aan te passen dat dit mogelijk wordt.

De N44 krijgt een upgrade qua beeldkwaliteit en wordt daardoor mooier, aantrekkelijker, sluit meer aan bij de beleving van Wassenaar als het gaat om groen en recreëren en biedt ruimte. De uitstoot van schadelijke stoffen wordt omlaag gebracht.

Wassenaar wordt nationaal park dat naast recreatie, ook functioneel is. De ecologie en de landgoederenroutes worden verbeterd, o.a. door groene hubs voor stedelingen uit Den Haag en Leiden.

Het hoogwaardig openbaar vervoer wordt onderdeel van een groter metropolitain netwerk met HOV-hubs voor lokale passagiers en doorstroom van passagiers naar de randstad (lightrail, bussen DH-Leiden, fietssnelweg). Over de voormalig N44 komt een lightrail, zo onzichtbaar mogelijk (groen tussen de rails).

Het strand, musea en natuurgebieden zijn goed bereikbaarheid en hier wordt actief promotie voor gemaakt.

Landgoederen de Horsten en de Paauw worden verbonden en ontwikkeld.

Er worden maatregelen genomen tegen ongewenst (sluip)verkeer uit de Bollenstreek/Noorwijk door Wassenaar en over de N44 in de ochtend- en avondspits.

SCENARIO 4 DE FAZANT: TROTSE BOSVOGEL VERWELKOMT U IN DE NATUUR (Omgeving als uitgangspunt + Wassenaar zichtbaar als groene parel)

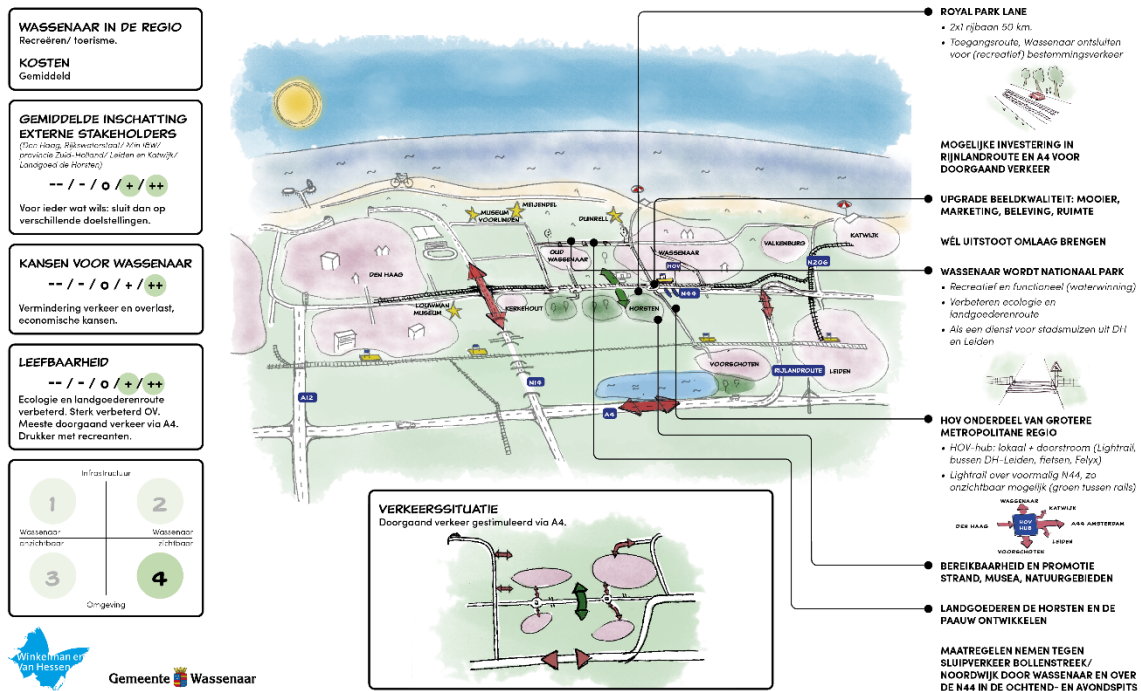

Fig. 5 scenario 4 De Fazant

Keuze College

Het college heeft kennisgenomen van de verschillende scenario's en deze naast het programma "Een dorp in beweging" uit het realisatiedocument "Op weg naar Wassenaar 2030" gelegd en heeft besloten scenario 4, De Fazant, aan de raad voor te leggen als het scenario dat het beste als denkrichting past bij Wassenaar.

Fig. 6 "Een dorp in beweging" uit het realisatiedocument "Op weg naar Wassenaar 2030"

Motivatie

Afweging scenario's denkriching N44						
scenario	Wassenaar in de regio	kosten	inschatting externe stakeholders -- / - / 0 / + / ++	kansen voor Wassenaar -- / - / 0 / + / ++	leefbaarheid -- / - / 0 / + / ++	Wassenaar 2030
1. De Vos	onbereikbaar	hoog	0	0	+	0
2. De Honingbij	faciliterend	hoog	+	+	0	0
3. De Haas	verstoort/groene ruimte	gemiddeld	0/+	+	++	+
4. De Fazant	recreëren	gemiddeld	+ / ++	++	+ / ++	++

Fig. 7 afwegingsmatrix

Twee vitale functies die Wassenaar bekleedt binnen de metropoolregio – het bieden van veel en veelzijdig groen om in te recreëren én het bieden van een hoogwaardig woonklimaat voor internationals om zich in te vestigen – staan onder druk door de verkeerssituatie aan de noordelijke zijde van de metropoolregio. Dit is het gevolg van de slechte doorstroming op de A44/N44 tussen Den Haag en Amsterdam, met ongewenst (sluip-)verkeer door Wassenaar waar dagelijks grote hinder van wordt ondervonden. De aangekondigde bouw van maximaal 5.600 woningen bij Valkenburg zal deze situatie niet beter maken.

Het heeft de voorkeur de ontsluiting van de noordelijke zijde van de metropoolregio plaats te laten vinden via de Rijnlandroute en de A4. Op deze wijze kunnen de mogelijkheden die Wassenaar biedt op het gebied van groen, recreatie en economisch vestigingsklimaat optimaal ten goede komen van de metropoolregio. Dit geldt ook voor de op handen zijnde realisatie van 240.000 woningen in de regio: de waarde van Wassenaar ligt in het bieden van ruimte om te ademen. De N44 is een grove doorsnijding van bestaande groenstructuren en landgoederen. Een transformatie van de N44 naar een weg die de leefbaarheid voor de metropoolregio en Wassenaar vergroot, landgoederen verbindt, groenstructuren herstelt en recreatie biedt past daarom in het toekomstbeeld van Wassenaar. Scenario 4 (De Fazant) sluit het beste aan bij dit toekomstbeeld.

De volgende fase in het proces voor uitwerking van het scenario is het ontwerpend onderzoek waarin verschillende onderwerpen worden uitgewerkt waaronder gevolgen voor mobiliteit, meekoppelkansen voor o.a. Nationaal Park Hollandse Duinen, herstel landgoederen, etc.. Dit proces willen we samen met stakeholders doen en de MRDH.

Argumenten

1.2 Dit voorstel sluit aan bij het Realisatiedocument 'Op weg naar Wassenaar 2030'

Het plan is opgepakt binnen de opgave "Een dorp in beweging" uit het realisatiedocument "Op weg naar Wassenaar 2030" en is hiermee in overeenstemming.

2.1 Dit voorstel is een uitwerking van het Coalitieakkoord 2018-2022 'Zelfstandig en Verantwoordelijk'

In het coalitieakkoord en de uitwerking daarvan is aangegeven dat de leefbaarheid en bereikbaarheid van Wassenaar moet worden verbeterd door het:

- Verbeteren van de doorstroming binnen Wassenaar en afname van sluipverkeer.
- Verbeteren van luchtkwaliteit en afname van geluidsoverlast.
- Verbeteren bereikbaarheid randstad/metropool.
- Creëren van breed draagvlak en besef van urgentie en noodzaak om de verkeersproblematiek van de N44 op te lossen.
- Herstellen van de bestaande landschappelijke landgoederenstructuur.

Hiervoor gaan we:

Proactief agenderen van het Wassenaars belang voor aanpak N44 bij gemeente Den Haag, het Rijk, provincie, MRDH en andere belanghebbenden.

Inmiddels is bij stakeholders gepolst of er draagvlak is voor de denkriching en hier wordt positief op gereageerd. De MRDH heeft de visie inmiddels betrokken bij een studie dat zich richt op de positie/functie van de A44/N44 in het regionale netwerk (A44, A4, A12/ Utrechtsebaan, Rijnlandroute, N44, N14, N440, N448, N447 en het onderliggend wegennet). De studie moet een beeld geven van (toekomstige) knelpunten op het wegennet die afwijken van de netwerkeisen uit de Uitvoeringsagenda Bereikbaarheid (UAB) met oog op ontwikkelingen (internationale zone Den Haag, woningbouw Valkenburg, Mall of the Netherlands, Bio-science park Oegstgeest). Ook dient de denkriching aan te sluiten bij de (landschappelijke) ontwikkelingen van Duin, Horst en Weiden en de initiatieven met betrekking tot het Nationaal Park Hollandse Duinen.

Kanttekeningen

1.1 Een éénduidig beeld bij de denkrichting is niet mogelijk

Binnen een denkrichting zijn verschillende beelden mogelijk. Elementen uit de andere scenario's kunnen ook in het ontwerp worden verwerkt. De invulling en uitwerking van denkrichting is een zoektocht naar mogelijkheden en kansen die samen met stakeholders moet worden verkend. De keuze voor een scenario moet worden gezien als een vertrekpunt, waarbij wel een focus/visie is voor het uiteindelijke resultaat.

Inwonerparticipatie

Het bepalen van de denkrichting vindt op bestuurlijk niveau plaats. Aansluitend wordt met alle projectleden en (intern) betrokkenen (raad, wethouders) een stakeholdersanalyse (Factor-C sessie) gepland waarin wordt bepaald hoe diverse partijen, waaronder inwoners en ondernemers, worden betrokken in het traject. Het creëren van draagvlak bij ondernemers en inwoners van Wassenaar en hun betrekken bij de uitwerking van de denkrichting is essentieel voor het verder brengen van de denkrichting van de N44.

Communicatie

Onderdeel van de Factor-C sessie is de formulering van de kernboodschap en het opstellen van een communicatiekalender. De communicatie richt zich op:

1. het betrekken van de stakeholders, ondernemers en inwoners (participatie);
2. informatie verstrekken via (sociale) media over de plannen en voortgang.

Het op een juiste wijze informeren en betrekken van stakeholders, ondernemers en inwoners is essentieel voor het creëren van draagvlak en participatie voor de toekomstvisie.

Financiën

Aan het vaststellen van een denkrichting over toekomst van de N44, aan de hand van het maken van een keuze voor een scenario, zitten geen financiële consequenties. Voor de verdiepingsslag is voldoende budget aanwezig.

Een inschatting van de financiële consequenties van de denkrichting kan op dit moment niet worden gegeven. Een verdiepingsslag die na het vaststellen van de denkrichting wordt uitgevoerd gaat hier wel meer inzicht in geven. Het Wassenaars initiatief is gericht op het creëren van draagvlak voor de denkrichting bij stakeholders, zodat dit project op de agenda komt bij partijen, zoals Rijkswaterstaat, Provincie Zuid-Holland, MRDH en Staatsbosbeheer, zodat zij partners worden in het realiseren van de groene visie op het gebied en hier ook in willen investeren.

Juridisch kader

Aan het vaststellen van de denkrichting zijn geen juridische kaders verbonden.

Risico's

Aan dit besluit zijn geen risico's verbonden.

Duurzaamheid

Met het aanjagen van de problematiek van de N44/A44 wordt ingestoken op beter openbaar vervoer en betere fietsverbindingen zodat het gebruik van auto's wordt gereduceerd, de luchtkwaliteit verbetert en CO2 uitstoot vermindert.

Uitvoering

Na vaststelling van de denkrichting kan een ontwerpend onderzoek plaatsvinden waarin een verdieping plaats vindt van het scenario. Dit proces willen we samen met stakeholders doen en de MRDH.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. H.I.P. Oppatja,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester

Bijlagen

1. Raadsinformatiebrief d.d. 11 maart 2020 met stappenplan
2. De vier scenario's